

© Bernard Rouffignac

1917-2013

Professeur Professor Christian de DUVE

Prix Nobel de Médecine en 1974

Nobelprijs voor Geneeskunde in 1974

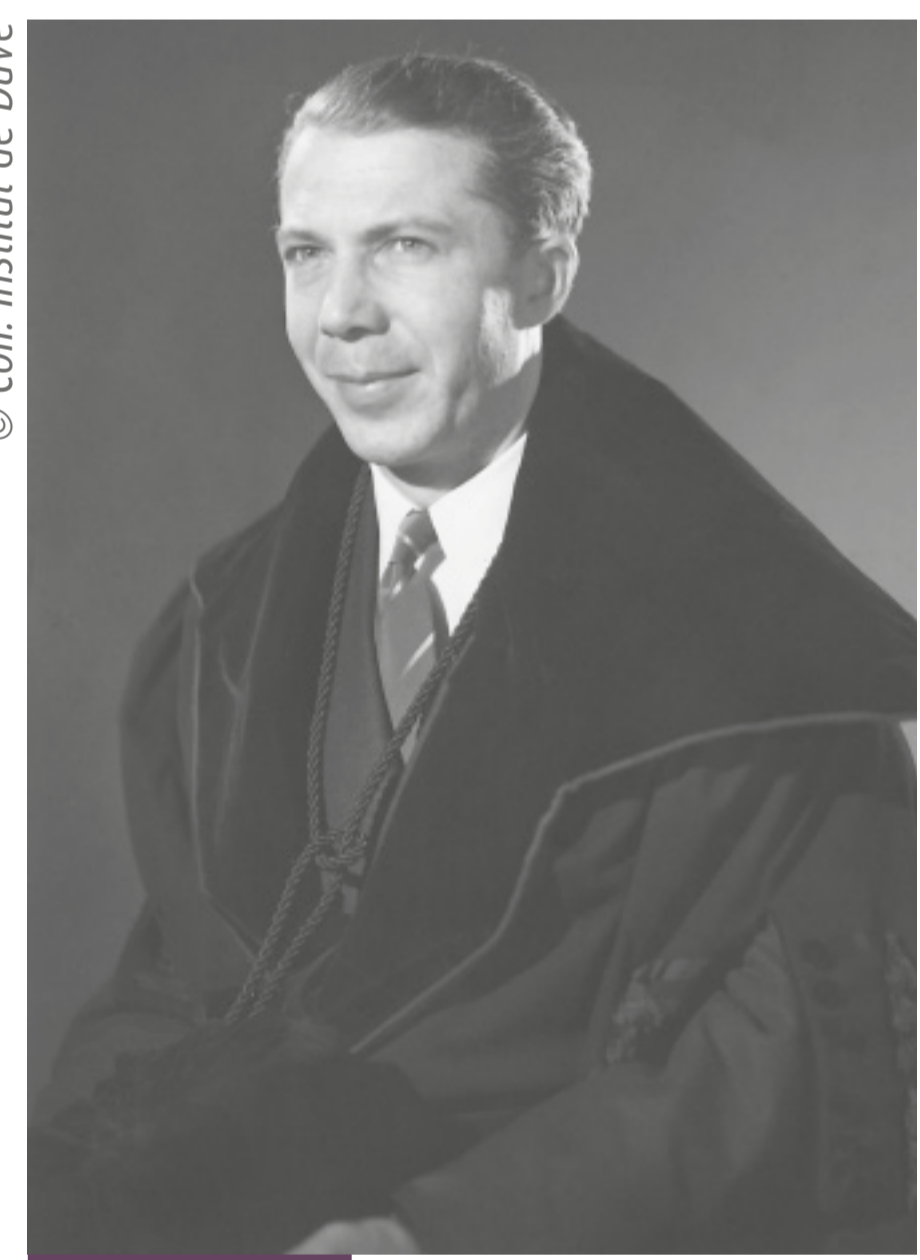
1937-38
UCL, Laboratoire de Physiologie
Prof. J-P Bouckaert
UCL, Fysiologielaboratorium
Prof. J-P Bouckaert

Christian de Duve est né à Thames-Ditton (Royaume-Uni) le 2 octobre 1917, où sa famille, de noblesse anversoise de souche allemande (von Duve), s'était réfugiée. Son père, Alphonse (1883-1961), exerçait la profession de courtier immobilier.

En 1934, Christian de Duve entre à l'Université de Louvain. Il y obtient brillamment son doctorat en médecine (1941), formation qu'il complètera par une

© Coll. Institut de Duve

licence en sciences chimiques (1946). La présentation d'une thèse sur le mécanisme de l'action de l'insuline lui vaut ensuite le titre d'Agrégé de l'enseignement supérieur. En 1946-1947, il séjourne à Stockholm au *Medical Nobel Institute*, où il se perfectionne auprès du professeur Hugo Theorell (1908-1982), futur prix Nobel de Médecine (1955).

© Coll. Institut de Duve

1960
Christian de Duve, professeur à l'UCL
Christian de Duve, professor aan de UCL

Cette solide formation lui ouvre d'emblée les portes de l'enseignement universitaire. Rentré en Belgique en 1947, il est nommé chargé de cours à la **Faculté de médecine de l'UCL**. En 1951, il accède au poste de professeur de chimie physiologique. Dans la foulée, secondé par une brillante équipe de jeunes collaborateurs prometteurs, il développe avec profit ses recherches dans le domaine de l'insuline.

Ayant acquis une solide réputation sur le plan international, il intègre quelques années plus tard le corps professoral du prestigieux *Rockefeller Institute* de New York (aujourd'hui la *Rockefeller University*), où il dispensera le cours de cytologie biochimique (1962-1974). Il est intéressant de relever que c'est dans cette même institution que son compatriote, le professeur Albert Claude (1898-1983), avait mené des recherches pionnières entre 1929 et 1949, poursuivies dès 1946 par son disciple le professeur George Palade, savant américain d'origine roumaine.

Le professeur Christian de Duve (à gauche) accepte le prix Nobel de Physiologie des mains du roi Carl Gustaf de Suède (à droite), lors de la cérémonie qui se tint à Stockholm le 10 décembre 1974. Ce prix Nobel est partagé avec Albert Claude (Belgique) et George Palade (USA)

© The Nobel Foundation

1974

L'année 1974 marque l'apogée de la carrière de Christian de Duve. Il se voit décerner le **prix Nobel de Physiologie**, qu'il partage avec Albert Claude et George Palade pour leurs travaux dans le domaine de la biologie cellulaire, pour avoir mis en évidence la façon dont la cellule peut absorber ou détruire de bonnes et mauvaises substances sans que son fonctionnement en soit altéré et avoir décrit pour la première fois les lysosomes et les peroxysomes. Soulignons le fait qu'Albert Claude (1898-1983), ancien directeur de l'Institut Bordet (ULB), avait œuvré, après son éméritat, au laboratoire de biologie cellulaire de la Faculté des sciences agronomiques de l'Université de Louvain. Christian de Duve se revendiquera son disciple sans avoir toutefois été son élève.

1940
Christian de Duve, étudiant à l'Université de Louvain
Christian de Duve, student in de Universiteit van Leuven

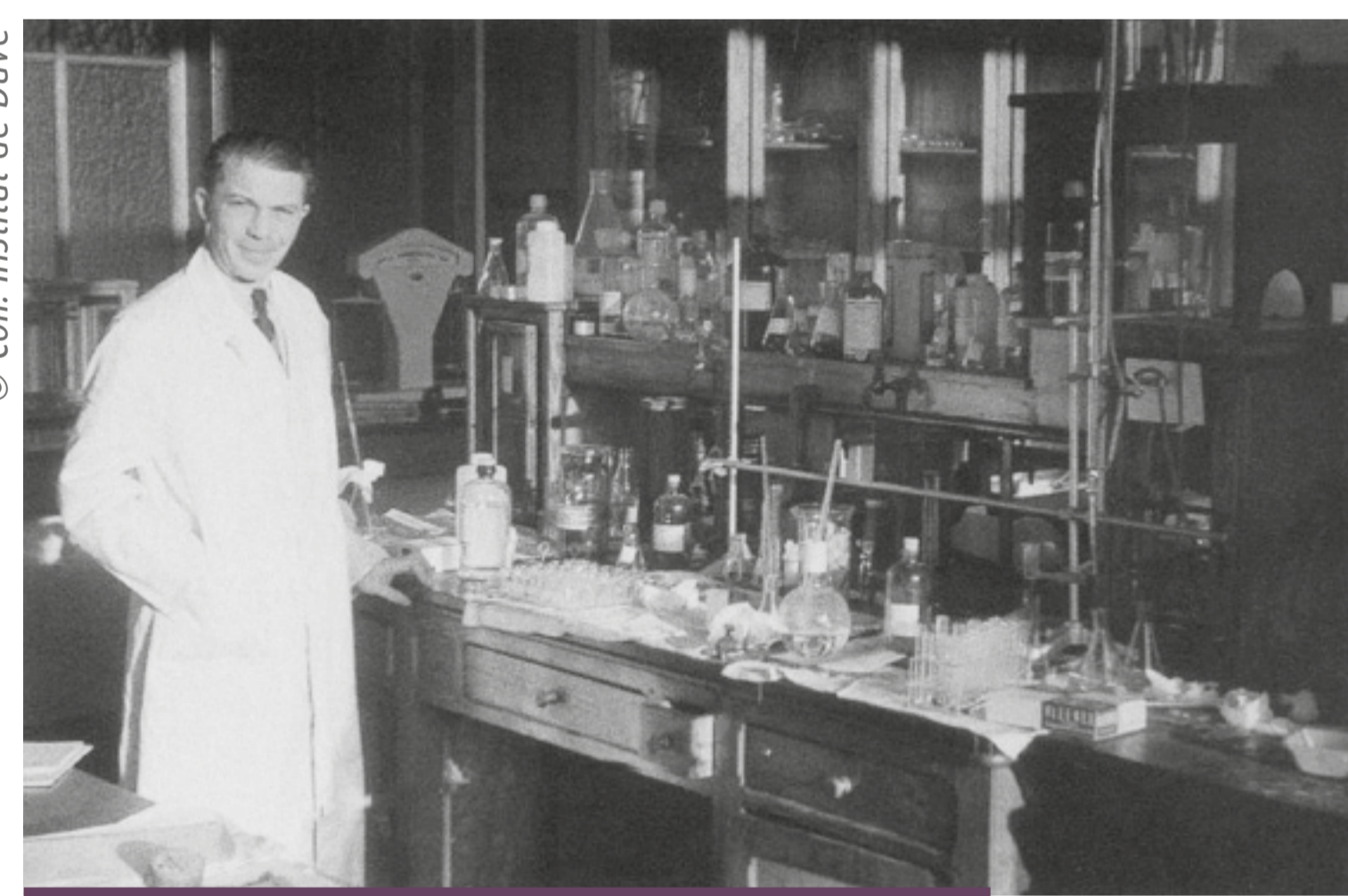

© Coll. Institut de Duve

Christian de Duve werd op 2 oktober 1917 geboren in Thames-Ditton (Verenigd Koninkrijk) waar zijn adellijke Antwerpse familie van Duitse afkomst naartoe gevlucht was. Zijn vader, Alphonse (1883-1961), was vastgoedmakelaar.

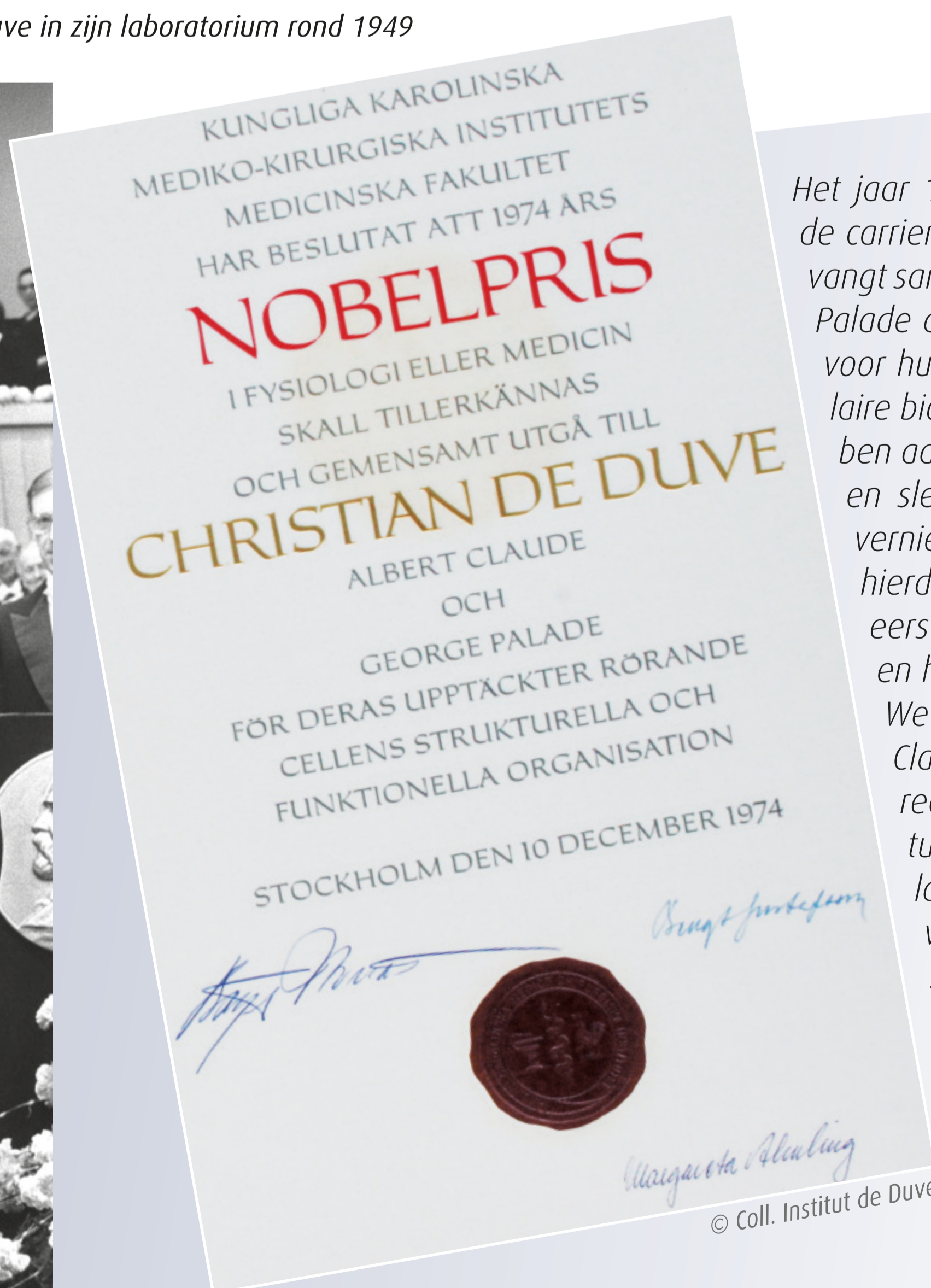
In 1934 trekt Christian de Duve naar de Universiteit van Leuven. Hij behaalt er op briljante wijze zijn diploma geneeskunde (1941) en vult dit nog aan met een licentiaat in de chemie (1946). Na een proefschrift over het mechanisme van de werking van insuline behaalt hij de titel van *Geaggregeerde voor het hoger onderwijs*. Tijdens de periode 1946-1947 verblijft hij aan het *Medical Nobel Institute* van Stockholm waar hij zich verder vervolmaakt onder het oog van professor Hugo Theorell (1908-1982), toekomstige Nobelprijswinnaar voor de geneeskunde (1955).

Met een dergelijk stevige basis openen zich alle deuren van het universitair onderwijs voor hem. Wanneer hij in 1947 terugkeert naar België, wordt hij benoemd als docent aan de **faculteit geneeskunde van de UCL**. In 1951 verwerft hij de stoel van professor in de fysiologische chemie. Intussen zet hij, bijgestaan door een briljante ploeg veelbelovende jonge onderzoekers, zijn onderzoek in het domein van de insuline verder.

Christian de Duve dans son laboratoire vers 1949
Christian de Duve in zijn laboratorium rond 1949

Dankzij zijn intussen solide internationale reputatie kan hij een aantal jaren later het professorenkorp van het prestigieuze *Rockefeller Institute* van New York (nu de *Rockefeller University*) vervoegen waar hij docent cytologische biochemie wordt (1962-1974). Het is een interessant gegeven dat het in ditzelfde instituut is dat zijn landgenoot, professor Albert Claude (1898-1983), in de jaren 1929-1949 zeer belangrijk pionierswerk heeft verricht dat vanaf 1946 werd verdergezet door zijn leerling professor George Palade, Amerikaans geleerde van Roemeense oorsprong.

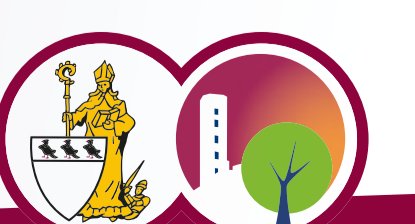

Professor Christian de Duve (links) aanvaardt de Nobelprijs voor Fysiologie uit handen van koning Carl Gustaf van Zweden (rechts) tijdens de ceremonie in Stockholm op 10 december 1974. Hij deelt deze Nobelprijs met Albert Claude (België) en George Palade (USA)

Het jaar 1974 vormt het hoogtepunt van de carrière van Christian de Duve. Hij ontvangt samen met Albert Claude en George Palade de **Nobelprijs voor de Fysiologie** voor hun werk op het gebied van cellulaire biologie waarbij ze de manier hebben aangetoond waarop een cel goede en slechte stoffen kan absorberen of vernietigen zonder dat haar werking hierdoor gewijzigd wordt en voor de eerste beschrijving van het lysosoom en het peroxisoom.

We benadrukken het feit dat Albert Claude (1898-1983), gewezen directeur van het Jules Bordet Instituut (ULB), na zijn emeritaat in het laboratorium cellulaire biologie van de faculteit landbouwwetenschappen van de Universiteit van Leuven bleef werken. Christian de Duve zal zich opwerpen als zijn discipel zonder evenwel ooit zijn leerling te zijn geweest.

© Coll. Institut de Duve

1917-2013

Professeur Professor Christian de DUVE

© The Nobel Foundation

Le Professeur Christian de Duve partagea en 1974 le prix Nobel de Physiologie ou Médecine avec Albert Claude et George Palade « pour leurs découvertes concernant l'organisation structurale et fonctionnelle de la cellule »
De Professor Christian de Duve heeft in 1974 de Nobelprijs Fysiologie of Geneeskunde gedeeld met Albert Claude en George Palade "voor hun ontdekkingen op het gebied van de structurele en functionele organisatie van de cel"

Prix Nobel de Médecine en 1974

Nobelprijs voor Geneeskunde in 1974

“Mieux comprendre pour mieux guérir”

Citation de Christian de Duve, devenue devise de l'Institut de Duve

L'année même de l'obtention du prix Nobel, Christian de Duve fonde l'*International Institute of Cellular and Molecular Pathology [ICP]*, connu aujourd'hui sous l'appellation d'*Institut de Duve*, situé à Louvain-en-Woluwe et qu'il dirigera jusqu'en 2004.

Christian de Duve a été membre de l'Académie royale des Sciences, Lettres et Beaux-Arts de Belgique et de l'Académie royale de Médecine de Belgique, ainsi que leur homologue néerlandophone. Académies et sociétés scientifiques étrangères (USA, France, Allemagne, Grèce, Vatican) l'ont également accueilli en leur sein.

Titulaire en 1960 du **prix Francqui**, considéré comme le "prix Nobel belge", auteur de plus de 300 publications, honoré du titre de Docteur *honoris causa* conféré tant par des universités belges qu'étrangères, Christian de Duve apparaît comme un scientifique d'un mérite exceptionnel dont la Belgique peut assurément être fière.

Visite du roi Baudouin et de la reine Fabiola à l'ICP le 22 octobre 1975
Bezoek van koning Boudewijn en koningin Fabiola aan het ICP op 22 oktober 1975

© Coll. Institut de Duve

Het is in de Hippocrateslaan te Sint-Lambrechts-Woluwe, meer bepaald op de site van de 'UCL/Louvain-en-Woluwe', dat professor de Duve de 2 torens laat optrekken van het instituut dat hij in 1974 opricht: het Instituut de pathologie cellulaire et moléculaire / Instituut voor cellulaire en moleculaire pathologie, in 1997 omgedoopt tot Institut de pathologie cellulaire Christian de Duve / Instituut voor cellulaire pathologie Christian de Duve, om ten slotte in 2007 ter gelegenheid van de 90e verjaardag van zijn stichter de naam Institut de Duve te ontvangen

© Hugues Depasse

C'est dans l'avenue Hippocrate à Woluwe-Saint-Lambert, précisément sur le site de l'UCL/Louvain-en-Woluwe, que le professeur de Duve choisit de faire ériger les 2 tours de l'Institut qu'il fonda en 1974 : l'*Institut de pathologie cellulaire et moléculaire*, devenu l'*Institut de pathologie cellulaire Christian de Duve* en 1997, pour finalement porter le nom d'*Institut de Duve* en 2007, l'année du 90e anniversaire de son fondateur

In het jaar waarin hij de Nobelprijs ontvangt, richt Christian de Duve in Sint-Lambrechts-Woluwe het *International Institute of Cellular and Molecular Pathology [ICP]* op, vandaag gekend onder de naam *Institut de Duve*. Hij zal dit instituut leiden tot in het jaar 2004.

Christian de Duve was lid van de *Koninklijke Vlaamse Academie van België voor Wetenschappen en Kunsten*, de *Koninklijke Academie voor Geneeskunde van België*, en van hun Franstalige tegenhangers. Hij was bovendien ook lid van verschillende buitenlandse academies en wetenschappelijke genootschappen (V.S., Frankrijk, Duitsland, Griekenland, Vaticaanstad). Naast de Nobelprijs voor Geneeskunde in 1974 ontving Christian de Duve in 1960 ook de *Francquiprijs* (de 'Belgische Nobelprijs'), had hij meer dan 300 publicaties op zijn naam staan en was hij doctor *honoris causa* van een hele reeks binnen- en buitenlandse universiteiten.

Hij was dan ook een uitzonderlijk verdienstelijk wetenschapper waarop België terecht fier mag zijn.

Nadat hij al de hoogste vaderlandse eretekens ontvangen had (*Grootkruis in de Orde van Leopold II, Commandeur in de Kroonorde en Officier in de Leopoldsorde*), werd hij in 1989 (ten persoonlijke titel) door Koning Albert II verheven tot *burggraaf*.

Christian de Duve overleed op 4 mei 2013 te Nethen (deelgemeente van Graven). Hij was weduwnaar van Janine Herman (1922-2008), dochter van een dokter, met wie hij vier kinderen had: Thierry (1944), Anne (1946), Françoise (1951) en Alain (1953-2015).

“Beter begrijpen om beter te genezen”

Citaat van Christian de Duve, is de lijfspreuk van het 'Institut de Duve' geworden

Ses enfants : Alain, Françoise, Anne et Thierry
Zijn kinderen : Alain, Françoise, Anne en Thierry

© Coll. Institut de Duve

© Coll. Institut de Duve

1978 - Avec son épouse en Inde (Fatempur Sikri)
1978 - Met zijn echtgenote in India (Fatempur Sikri)

© Micheline Pelletier

Christian de Duve avec ses arrière-petits-enfants
Christian de Duve met zijn achterkleinkinderen

